

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของโครงการ

การจัดทำนโยบายและแผนการพัฒนาชุมชน ระดับท้องถิ่นนั้นเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องใกล้เคียงกับความต้องการของชุมชน เกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากของชุมชน ตลอดจนของประเทศไทยให้มากที่สุด จำเป็นต้องทำการสำรวจความคิดเห็นจากเอกชนทุกภาคส่วนร่วมกับภาครัฐบาล ในฐานะที่กรรมการบริหารงานวิจัยภาคกลางตะวันออก ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษามีสมาชิกของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาทุกแห่งในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นผู้แทนร่วมอยู่ด้วยทุกสถาบัน โดยที่เครือข่ายบริหารงานวิจัยจำนวน 8 เครือข่ายทั่วประเทศ ได้มีการรวมตัวกันของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาทุกแห่งในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อสร้างเครือข่ายนักวิจัยและดำเนินการวิจัยสำหรับนำผลงานวิจัยไปถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชนเศรษฐกิจฐานราก เครือข่ายบริหารงานวิจัย ได้ก่อตั้งขึ้นโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และได้ดำเนินงานมาเป็นเวลานาน พอสมควรการมีเครือข่ายนักวิจัย ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงานวิจัย และสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อการพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็ง และมีการพัฒนาได้หลายด้านทั้งในด้านสังคม สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจไปพร้อมๆ กันได้ ดังนั้นจึงสมควรระดมสรรพกำลังของเครือข่ายฯ ต่าง ๆ เหล่านี้ เพื่อช่วยจัดทำนโยบายและแผนพัฒนาชุมชน รวมทั้งแผนพัฒนาระดับชาติของภาคตะวันออก โดยจัดทำแผนระยะยาวไว้ สำหรับใช้เป็นแนวทางในการกำหนดหัวข้อเสนอโครงการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชนฐานรากต่อไป

ฉะเชิงเทรา หรือแปดริ้ว เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคตะวันออกซึ่งมีประวัติความเป็นมาเก่าแก่ตั้งแต่สมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถในสมัยกรุงศรีอยุธยา ประชาชนส่วนใหญ่ตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนอยู่ริมแม่น้ำบางปะกงและตามลำคลองต่างๆ โดยมี “หลวงพ่อโสธร” เป็นศูนย์รวมศรัทธาของชาวแปดริ้ว ในอดีตฉะเชิงเทรามีฐานะเป็นเมืองจัตวาอยู่ในสังกัดกระทรวงกลาโหม ต่อมาเปลี่ยนมาขึ้นอยู่ในสังกัดกรมมหาดไทยตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 1 เรื่อยมาจนกระทั่งถึงสมัยรัชกาลที่ 5 เมื่อทรงเปลี่ยนแปลงระบบการปกครองแผ่นดินใหม่ เมืองฉะเชิงเทราจึงมีฐานะเป็นเมืองฯ หนึ่งในมณฑลปราจีนบุรี และในปี พ.ศ. 2459 จึงได้เปลี่ยนจากเมืองเป็นจังหวัด เรียกว่า “จังหวัดฉะเชิงเทรา” คำว่า “ฉะเชิงเทรา” เป็นภาษาเขมร แปลว่า คลองลึก ส่วนชื่อ “แปดริ้ว” นั้น ได้มาจาก

คำบอกเล่าต่อกันมาว่า ในเมืองนี้มีปลาช่อนขนาดใหญ่ชุกชุม เมื่อนำมาตากทำเป็นปลาแห้งจะต้อง แล่เนื้อปลาถึง 8 ไร่จะเชิงเทรา อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ 82 กิโลเมตร มีพื้นที่ 5,351 ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองออกเป็น 10 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอบางคล้า อำเภอบางน้ำเปรี้ยว อำเภอบางปะกง อำเภอบ้านโพธิ์ อำเภอพนมสารคาม อำเภอสนามชัยเขต อำเภอแปลงยาว อำเภอ ราชสาส์น อำเภอท่าตะเกียบ และกิ่งอำเภอลองเขื่อน

สมุทรปราการ หรือปากน้ำ ตั้งอยู่ปลายสุดของแม่น้ำเจ้าพระยาเหนืออ่าวไทย คนทั่วไป นิยมเรียกว่า "เมืองปากน้ำ" เป็นเมืองที่สร้างขึ้น ในสมัยกรุงศรีอยุธยา ตัวเมืองเก่า อยู่แถบอำเภอพระ ประแดง และมีชื่อเรียกว่า เมืองพระประแดงในสมัยสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ได้ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าฯ ให้สร้างเมืองสมุทรปราการ ขึ้นใหม่ที่ตำบลปากน้ำ เมื่อ ปี พ.ศ. 2362 โดยใช้เวลาสร้าง 3 ปี สมุทรปราการ มีเนื้อที่ประมาณ 1,004 ตารางกิโลเมตร อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ เพียง 25 กิโลเมตร แบ่งการปกครอง ออกเป็น 5 อำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอพระประแดง อำเภอบางพลี อำเภอ บางบ่อ และอำเภอพระสมุทรเจดีย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ เป็นมหาวิทยาลัยแห่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาเพื่อปวง ประชาและท้องถิ่นซึ่งมีพื้นที่ในการให้บริการทั้งในจังหวัดฉะเชิงเทราและสมุทรปราการ โดยมิ การจัดการศึกษาทุกรูปแบบเพื่อให้โอกาสทางการศึกษาแก่ชุมชนท้องถิ่น ในด้านของการวิจัยและ พัฒนา มหาวิทยาลัยส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการวิจัยทั้งเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่และการวิจัย เพื่อพัฒนาท้องถิ่นและชุมชน โดยมีกระบวนการในการจัดการงบประมาณให้นักวิจัย ช่วยแก้ไข ปัญหาให้แก่ชุมชนในท้องถิ่น และควรมีการทำงานเป็นระบบเครือข่ายให้ชุมชน ได้มีส่วนร่วม ในการแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ระหว่างชุมชนกับผู้วิจัย

1.2 วัตถุประสงค์โครงการ

1.2.1 เพื่อระดมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของสถาบันการศึกษาร่วมกับทุกภาคส่วน ของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ของการศึกษาที่ตอบสนองต่อชุมชนรวมทั้งในด้าน สังคม ชุมชน สิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจ ความต้องการของชุมชนในจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัด สมุทรปราการ

1.2.2 เพื่อสังเคราะห์สรุปข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการจัดทำการศึกษาวิจัยวิเคราะห์ ความต้องการของชุมชนในจังหวัดฉะเชิงเทรา และจังหวัดสมุทรปราการ ที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ ของจังหวัดและสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

1.3 ระยะเวลา และสถานที่ทำการวิจัย

ระยะเวลาทำวิจัย 1 ปี เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2551 ถึง เดือนมิถุนายน 2552

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 สามารถกำหนดกรอบนโยบาย ให้นักวิจัยของเครือข่ายการวิจัยภาคกลางตะวันออก จัดทำข้อเสนอโครงการเพื่อขอรับทุนสนับสนุน โครงการวิจัยในปีต่อไปได้

1.4.2 สามารถระดมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของสถาบันการศึกษาร่วมกับทุกภาคส่วนของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ของการศึกษาที่ตอบสนองต่อชุมชน จังหวัด ฉะเชิงเทราและจังหวัดสมุทรปราการ ทั้งในด้านสังคม ชุมชน สิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจ

1.4.3 สามารถสังเคราะห์สรุปข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการจัดทำ การสำรวจเชิงวิเคราะห์ ความต้องการของชุมชนที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ของจังหวัดในจังหวัดฉะเชิงเทรา และจังหวัดสมุทรปราการ และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

1.5 ขอบเขตการศึกษา

สำรวจความต้องการของชุมชนในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา และจังหวัดสมุทรปราการ